

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukarni i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 21.

Nowe, sobota 24 maja 1930 r.

Rok VII.

Występ artystyczno-sportowy.

Zwracamy uwagę na wielki występ Kadry Marynarki Wojennej łącznie z policyjnym klubem sportowym „Polgryf” z Swiecie, który odbędzie się w Nowem, dnia 25 maja 1930 r. Bliższe szczegóły patrz ogłoszenie.

Bankowość w Polsce.

Z referatu p. dr. Adolfa Atlasa, wygłoszonego w Stowarzyszeniu Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych.

Ostatnio odbyło się w Stowarzyszeniu Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych pod przewodnictwem prez. dr. A. Kielskiego zebranie dyskusyjne, na którym dr. Atlas wygłosił odczyt, poświęcony zagadnieniu bankowemu w Polsce. Referent zaznaczył na wstępie, że tematy bankowe są zarówno w naszej literaturze ekonomicznej, jak i publicystyce gospodarczej w dużym zaniechaniu, a brak syntetycznego ujęcia tego tematu daje się powszechnie odczuć. Ten brak szerszego zainteresowania kwestją bankową w Polsce wśród naszych ekonomistów tembardziej musi dziwić, że mało który z krajów odczuł tak dotkliwie jak Polska niewspółmierność aparatu finansowego do potrzeb kraju, wynikających z jego struktury ogólnogospodarczej.

Bankowość w Polsce, jak wynika z wywodów referenta, odgrywa dziś jeszcze znacznie mniejszą rolę, aniżeli na Zachodzie, a kapitał bankowy mimo dużych postępów z lat ostatnich na znacznie węższej opiera się podstawie, aniżeli przed wojną na ziemiach zaborskich, kiedy potrzeby ówczesnych prowincyj były niewspółmiernie mniejsze, aniżeli potrzeby tych ziem, złączonych w granicach jednolitej państwowości. Przyczyn tego stanu rzeczy doszukiwać się należy w anormalnych warunkach, w jakich z bankowości o charakterze prowincjonalnym, która w trzech zaborach różnorodnie się rozwijała, należało stworzyć bankowość suwerennego państwa w długotrwałym okresie inflacji z wszystkimi jego zgubnymi skutkami i w kryzysie, wywołanym załamaniem się złotego w r. 1925.

Pobieżna choćby analiza bilansów naszych banków wykazuje zdaniem dr. Atlasa szereg słabych stron naszej bankowości, a więc nikłość kapitałów akcyjnych, brak odpowiednich rezerw, zbyt nieruchomienie środków własnych, a w niektórych instytucjach jeszcze dziś nadmierną zależność od redyskonta. Trudność szybkiej realizacji pewnych aktywów bankowych powoduje konieczność utrzymywania zbyt wysokich zapasów gotówkowych dla utrzymania współczynnika płynności na jako takim poziomie. Niewspółmierność kredytów zabezpieczonych w stosunku do kredytów niezabezpieczonych wynika z anormalnej sytuacji gospodarczej w Polsce i prowadzi w dużej mierze do zamrożenia środków obrotowych banków, co jest objawem niewątpliwie ujemnym.

Zależność naszych banków od kapitału zagranicznego jest bardzo znaczna, a w niektórych instytucjach pozycja „korespondenci-banki” po stronie biernej dochodzi do wysokości wkładów. Uderza przytem fakt, że kapitał światowy, a więc amerykański, angielski i francuski w malej naogół mierze jest zainteresowany w naszej bankowości.

Jeżeli chodzi o bazę kapitałową naszych banków, to jest ona zdaniem referenta, jak na potrzeby 30 milionowego państwa, stanowczo za słaba, a udział banków prywatnych w kapitale ruchomym, który współdziała w produkcji, mimo niewątpliwiej poprawy w tym kierunku w latach ostatnich, jest bezwzględnie za niski, wynosi bowiem zaledwie 20 proc.

W dziedzinie koncentracji kapitału bankowego, która na całym świecie przejawia się w sposób bardzo wyraźny, postępy u nas są nieszczególne. A jest ona w Polsce w dzisiejszych warunkach możliwości zarobkowych banków nakazem chwili.

Jednym z czołowych problemów, który od lat już stanowi w Polsce przedmiot ożywionej dyskusji, jest okrzykany etatyzm w bankowości. Głównym przedmiotem ataków stał się Bank Gospodarstwa Krajowego, który zdaniem p. Henryka Tenenbauma winien się ograniczyć do kredytu krótkoterminowego publicznego i administracji lokat i funduszy skarbowych. Byłoby bardzo pożądane, gdyby program polityki Banku Gospodarstwa Krajowego stał się przedmiotem fachowej dyskusji.

Zagadnieniem może jeszcze ważniejszym, aniżeli sprawa etatyzmu względnie przerostu etatyzmu bankowego w Polsce jest, jak wynika z fachowych wywodów referenta, niedorozwój naszego kredytu długoterminowego. Jest poniekąd aksjomatem, że bez dostatecznie rozwiniętego kredytu długoterminowego nie może być mowy o stosunkach normalnych w dziedzinie kredytu krótkoterminowego, albowiem siłą rzeczy kredyt krótkoterminowy zamienia się przez prolongaty na kredyt długoterminowy, co wytrąca banki z potrzebnej im równowagi, narażając ich sprawność na poważne wstrząśnienia. Wystarczy stwierdzić, że ogólna suma kredytów długoterminowych przed wojną na obszarach, wchodzących obecnie w skład państwa polskiego, przekraczała czterokrotnie stan obecny.

Jako objaw dodatni należy podkreślić coraz większe uniezależnianie się poważniejszych banków od redyskonta, które z wolna przechodzi do swej właściwej roli: „rezerwy płynności”.

Banki nasze w swej polityce kredytowej nie okazują naogół, zdaniem referenta, należytego zrozumienia dla interesów ogólnogospodarczych, które przy wszelkiej ostrożności i przestrzeganiu interesów własnych mogłyby w większej mierze być brane pod uwagę. W dziedzinie polityki dywidendowej wchodzimy z wolna na drogę właściwą, która akcji bankowej przywróci charakter papieru lokacyjnego, jaki ona ma na Zachodzie.

Kończąc swoje wywody, ilustrowane szeregiem przykładów z życia, dr. Atlas wyraził pogląd, że skierowanie publicystów gospodarczych na drogę niewątpliwie ciekawych rozważań, związanych z zagadnieniem bankowości w Polsce, wywoła żywsze zainteresowanie społeczeństwa temi sprawami, które towarzyszyć będzie wszelkim poczynaniom naszych sfer bankowych w kierunku rozbudowy i wzmocnienia aparatu finansowego w interesie rozwoju naszego życia gospodarczego.

Ożywiona dyskusja, w której udział wzięli m. in. baron dr. Roger Battaglia, dyr. Mieczysław Hofman, dr. Kielski, radca Landau, red. T. Garczyński, przyczyniła się do uzupełnienia wywodów referenta i pogłębienia poruszonych przez niego zagadnień.

A. Z. W.

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. VIII. Toruń, dnia 23. IV. 1930 r. L. dz. 15019.

Ogłoszenie

o powołaniu szeregowych rezerwy na ćwiczenia wojskowe w roku 1930.

1. Kategorie szeregowych rezerwy powoływanych na ćwiczenia.

Na zasadzie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 16. IV. 1930 L. dz. 400/B. Uzupeł. wydanego na mocy ustępu 1 art. 77 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 46 poz. 458) będą powołani w roku bieżącym na zwyczajne ćwiczenia wojskowe szeregowi rezerwy:

Z rocznika 1906: na 6 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie wojska lotniczego, balonowego i łączności,
- b) wszyscy starsi szeregowcy i szeregowcy łączności,
- c) ci starsi szeregowcy i szeregowcy wojska lotniczego i balonowego, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe.

Z rocznika 1905: na 6 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie wojska lotniczego i balonowego,
- b) ci starsi szeregowcy i szeregowcy wojska lotniczego i balonowego, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe.

Z rocznika 1904: 1. na 6 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie i starsi szeregowcy należący do piechoty, czołgów, kawalerji, samochodów pancernych, artylerji, lotnictwa, balonów, saperów, pociągów pancernych, łączności, samochodów i żandarmerji, a w marynarce wojennej tylko podoficerowie,
- b) wszyscy szeregowcy wojsk łączności,
- c) ci szeregowcy wojska lotniczego i balonowego, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe,
- d) ci podoficerowie i starsi szeregowcy służby uzbrojenia, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe na okres 6 tygodni.

2. Na 4 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie i starsi szeregowcy należący do taborów, służby intendentury i służby zdrowia, oraz starsi szeregowcy marynarki wojennej,
- b) wszyscy szeregowcy należący do piechoty i marynarki wojennej,
- c) ci szeregowcy czołgów, kawalerji, samochodów pancernych, artylerji, saperów, pociągów pancernych, samochodów i żandarmerji, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe,
- d) ci podoficerowie i starsi szeregowcy służby uzbrojenia, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia na okres 4 tygodni.

Z rocznika 1902: 1. na 6 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie lotnictwa, balonów i łączności,
- b) ci starsi szeregowcy i szeregowcy łączności, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe,
- c) ci podoficerowie służby uzbrojenia, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia na okres 6 tygodni.

2. na 4 tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

- a) wszyscy podoficerowie piechoty, czołgów, kawalerji, samochodów pancernych, artylerji, saperów, pociągów pancernych, samochodów służby intendentury, służby zdrowia i żandarmerji,
- b) ci starsi szeregowcy i szeregowcy piechoty, kawalerji i artylerji, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe,
- c) ci podoficerowie służby uzbrojenia, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia na okres 4 tygodni.

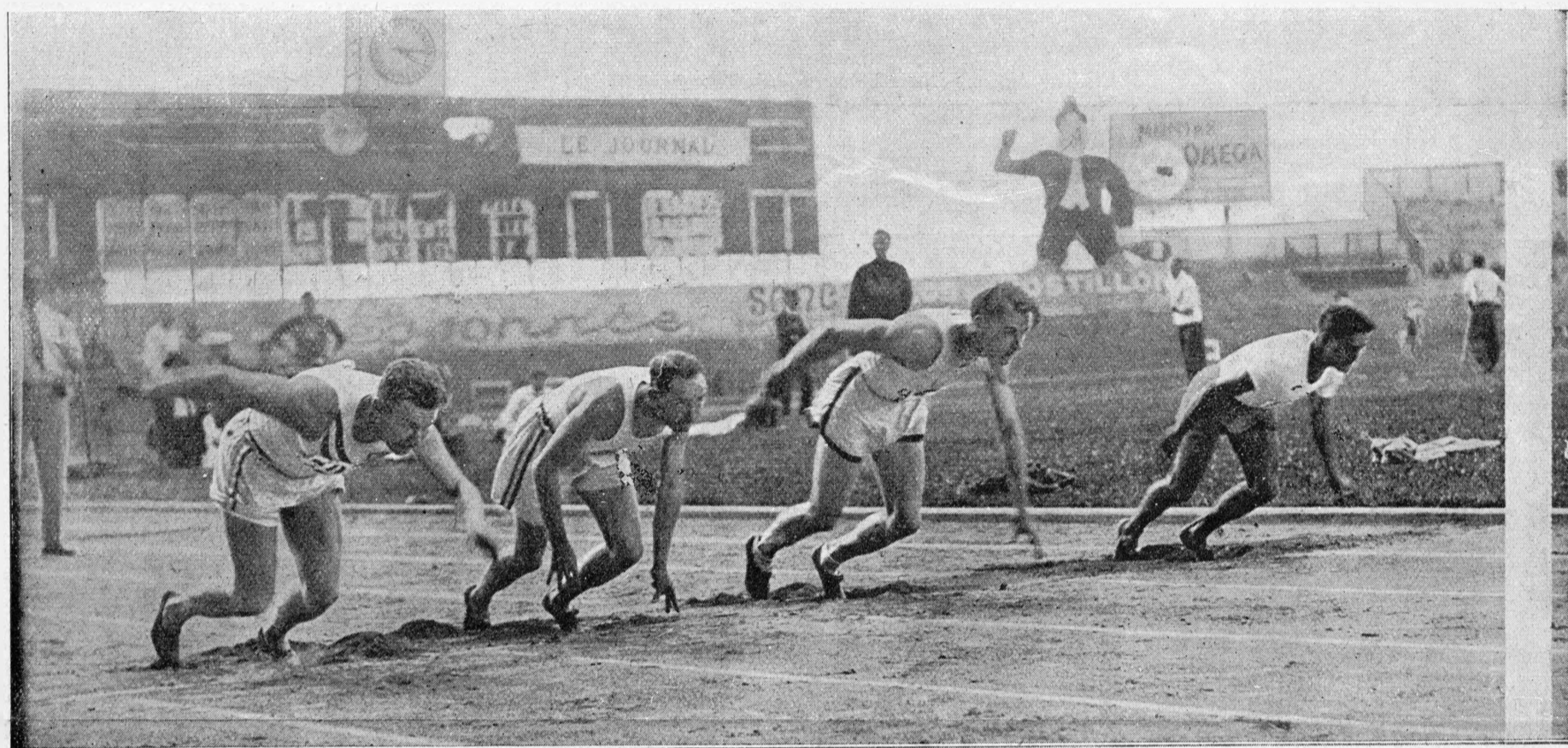
Z rocznika 1901: 1. na 6 tygodniowe ćwiczenia wojskowe:

- a) wszyscy podoficerowie wojska lotniczego, balonowego i łączności,
- b) ci podoficerowie artylerji, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe,
- c) ci starsi szeregowcy i szeregowcy wojska lotniczego, balonowego i łączności, którzy otrzymają imienne karty powołania na ćwiczenia wojskowe.

2. na 4 tygodniowe ćwiczenia wojskowe: ci starsi szeregowcy i szeregowcy artylerji, którzy

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 25 MAJA 1930 r.

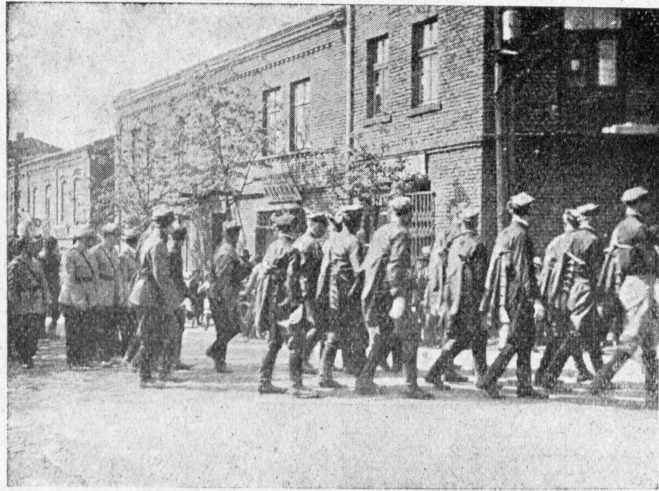
Tak wygląda start do biegu na 100 metrów.

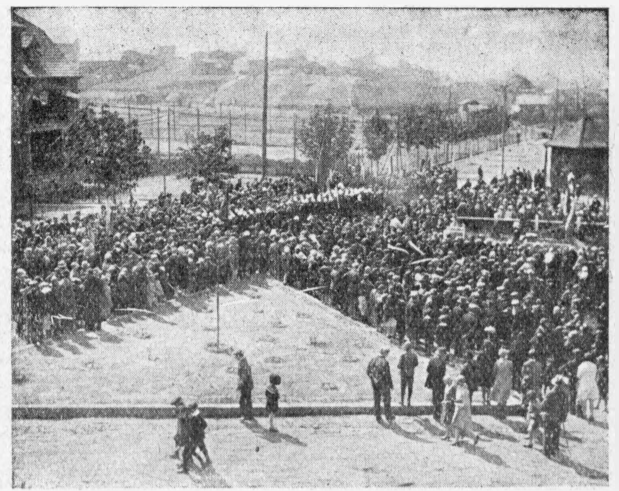
A tak zaczynają zawody pływacy (zdjęcia dokonano w stadjonie paryskim).

W Katowicach zmarł ś. p. J. E. ks. biskup Arkadiusz Lisiecki.

Pochód Sokola i Hallerczyków w dniu 3-go Maja w Grodzcu.

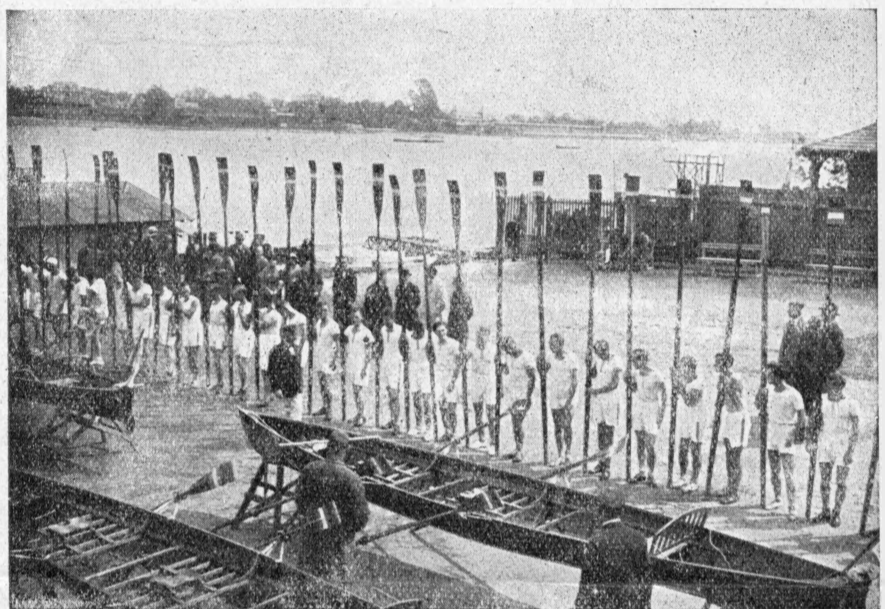
Uroczystości 3-go Maja w Grodzcu.

Z BALU „POLSKI PERKAL” W PREZ. RADY MIN.

Grupa uczestniczek.

OTWARCIE SEZONU WIOŚLARSKIEGO W. T. W.

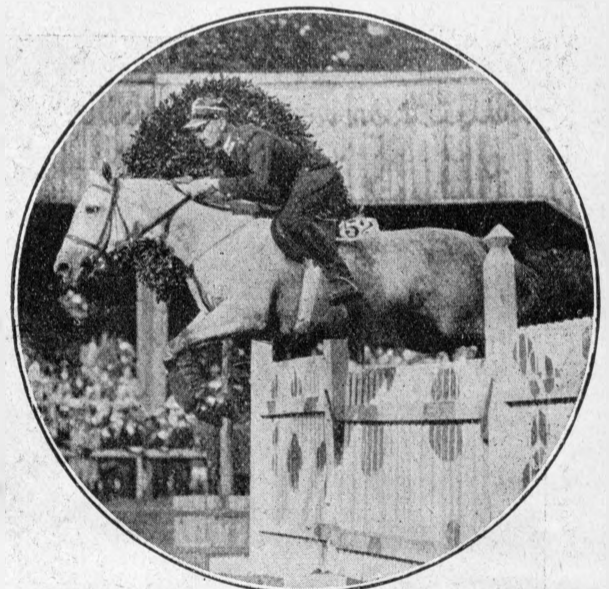
Grupa wioślarzy.

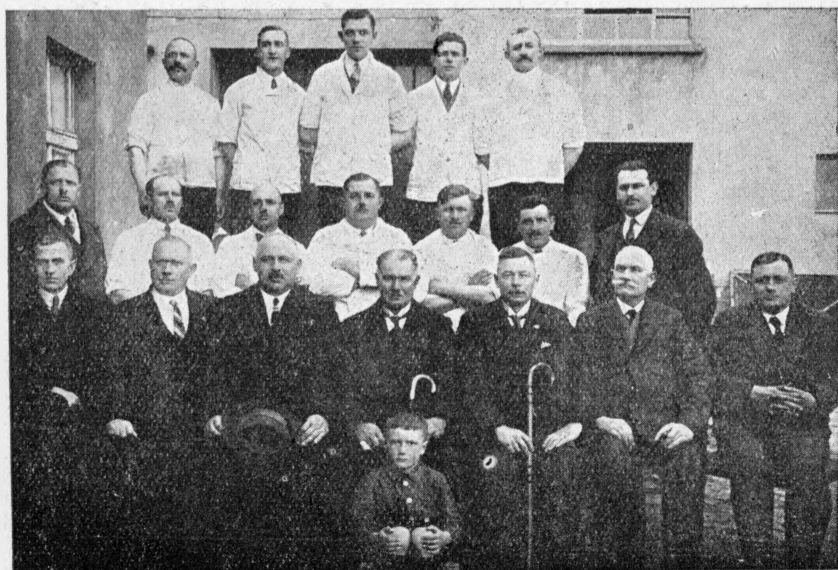
Podczas uroczystości algierskich szejowie tuaregów witają prezydenta Francji Doumergue'a.

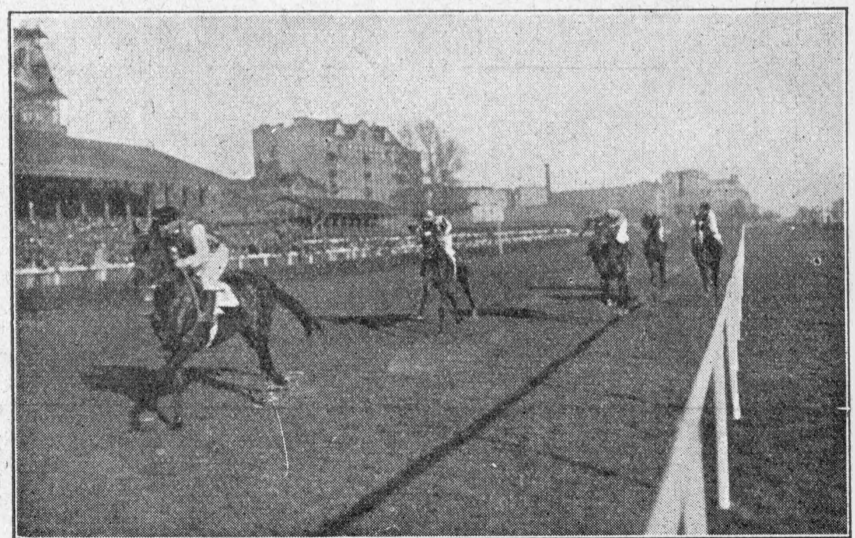
Mahatma induskł przy swojej codziennej pracy.

Por. Rojcewicz, jeden z asów hippiki polskiej, na koniu „The Hoop”.

Komisja egzaminacyjna i kandydaci na mistrzów rzeźniczych w Gdyni.

Interesujące zdjęcie finishu wyścigów konnych w Warszawie.

„ZEGAROPOL”

WARSAWA, PL. NAPOLEONA.
SKRZ. POCZT. 504, ODDZ. 25.

Wysyłamy na listowne zamówienia el. zegarek ekstra płaski (według rysunku naszej kliszy) wyreg. do minuty, chód dwięgający, z 8-let gwar 2 szt. 15.— 4 szt. 29.50, 6 szt. 43.50. Lep. gat. 10.50 13.— 18.— 24.— 30.— Ze świecą. cyferbl. 9.50, 12.— 15.— 18.— Zeg. Kryty ANKIER z 12 kopertami ameryk. 16.— 19.— 24.— 28.— 35.— 40.— Zeg. na rękę męski lub damski ameryk. 15.— 17.— 20.— 24.— 28.— 35.— Łańcuszki z ameryk. 2.— 4.— 6.— Te same zegarki reklamowane wg. tegoż rysunku niklowe zł. 5.85 2 szt. 10.50, 4 szt. 20.— 6 szt. 29.75. Ze świecą cyferbl. 8.90, 12.— 15.— Budziki stolowe 10.50, 12.50, 14.50 za koszta przesyłki płaci kupujący.

**TYLKO ZA
ZŁ. 7.95
(Z A.M. 30)**

Niczym nie różniąc się od prawdziwego złota 14 k.

**ZEGAREK
ZE ZŁOTA**
Amerykańskiego Pl. Dor.

„ZEGAROPOL”

WARSAWA, PL. NAPOLEONA.
SKRZ. POCZT. 504, ODDZ. 25.

Wysyłamy na listowne zamówienia el. g. zegarek ekstra płaski (według rysunku naszej kłiszy) wyreg. do minuty, chod dzwiczny, z 8-let gwar 2 szt. 15.— 4 szt. 29.50, 6 szt. 43.50. Lep gat. 10.50 13.— 18.— 24.— 30.— Ze świecą cyferbl. 9.50, 12.— 15.— 18.— Zeg. Kryty ANKIER z 12-ema kopertami ameryk. 16.— 19.— 24.— 28.— 35.— 40.— Zeg. na rękę męski lub damski ameryk. 15.— 17.— 20.— 24.— 28.— 35.— Łańcuszki z ameryk. 2.— 4.— 6.— Ie same zegarki reklamowane wg. tegoż rysunku nikiłowe 2 szt. 5.85, 2 szt. 10.50, 4 szt. 20.— 6 szt. 29.75. Ze świecą cyferbl. 8.90, 12.— 15.— Budziki stołowe 10.50, 12.50, 14.50 za koszta przesyłki płaci kupujący.

**TYLKO ZA
ZŁ. 7.95
(Z A M. 30)**

Niczem nieróżniąc się od prawdziwego złota 14 k.

**ZEGAREK
ZE ZŁOTA**

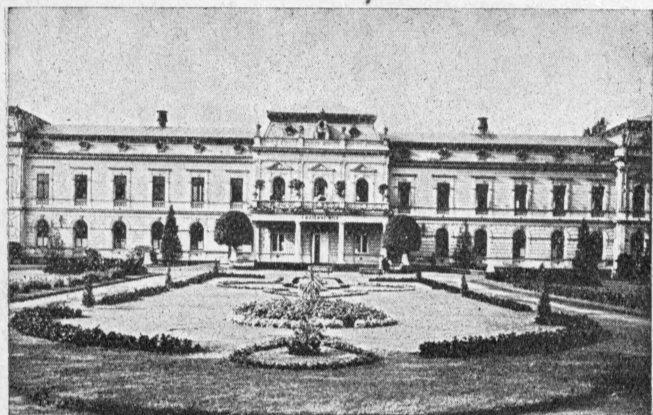
Amerykańskiego Pl. Dor.

Ciechocinek. Pomnik Romualda Traugutta.

Ciechocinek. Widok z łaźniek borwinowych.

Łazienki solankowe w Ciechocinku.

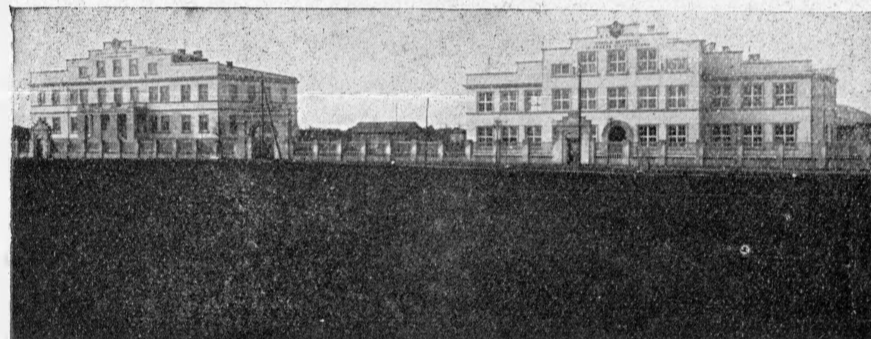
Brama wjazdowa do Zakładu Wychowawczego i Szkoły Rzemiosł w Aleksandrowie-Kujawskim.

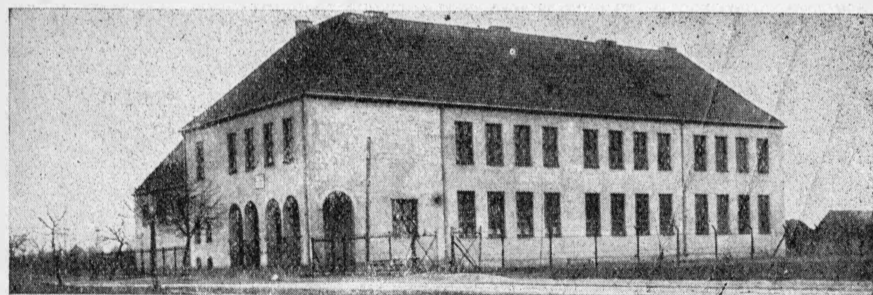
Państwowy zakład zdrojowy w Ciechocinku.

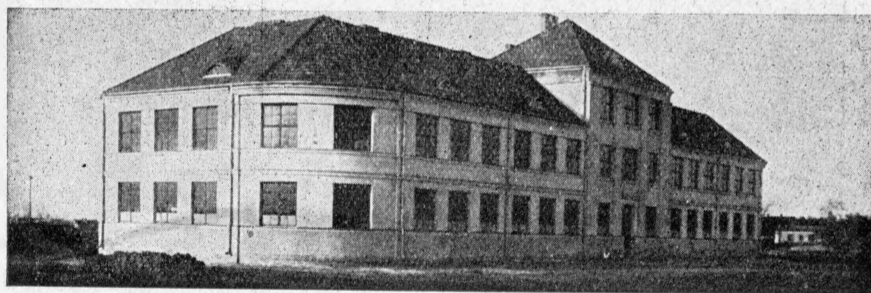
Zakończenie kursów dokształcających przy Ognisku Oświatowym w Czołowie (sluchacze i goście zaproszeni).

Nowowbudowany sierociniec i szkoła rzemiosł w Aleksandrowie Kujawskim, pow. Nieszawskiego.

7-mio klasowa szkoła powszechna w Piotrkowie-Kujawskim, pow. Nieszawskiego.

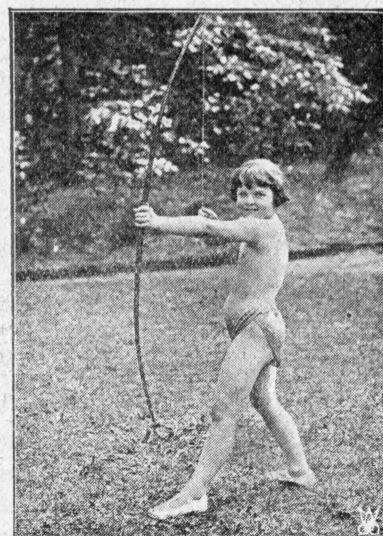
Nowowbudowana 7-mio klasowa szkoła powszechna w Osięcinach, pow. Nieszawskiego.

Miss Johnson odbywa podróż awionetką z Londynu do Australji.

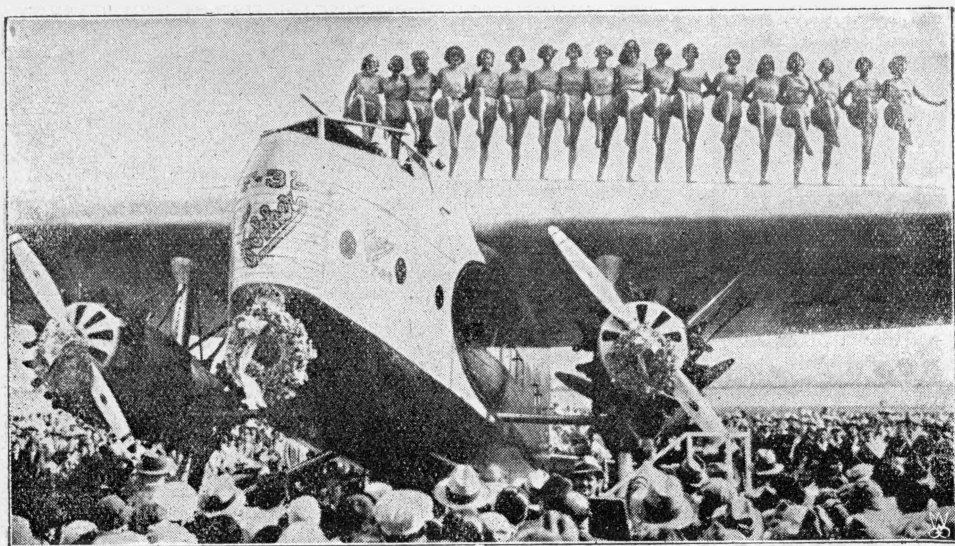
Port rybacki na Helu.

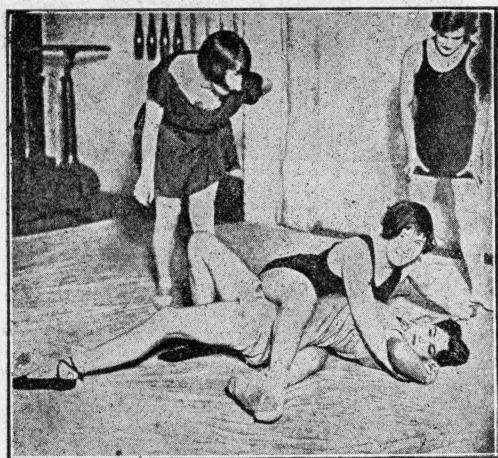
Młodzieńki łucznik.

Tańce geisz przy akompaniamencie egzotycznych instrumentów.

Zespół tancerek na skrzydle olbrzymiego samolotu.

Szkolne zapasy kobiet w szkole atletycznej angielskiej.

Ciekawy moment gry w piłkę nożną.

Z Bielán pod Warszawą: Wesole miasteczko, gdzie żądni rozrywek warszawiaci znajdują moc różnych atrakcyj.

Marysiu, nie mam słów podziwu!

Już skończyłaś pranie, a bielizna jest przedziwnie biała i lśniąca! Jak ty to robisz?

Franiu, zapamiętaj sobie jeden wyraz:

»Jeleń« i przy najbliższym praniu kup mydło Jeleń-Schicht, pierze ono szybko, a bielizna jest zawsze biała jak śnieg. Ja używam tylko:

Schicht

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!

ZADAC BEZPŁ. PROSPEKTOW. WARSZ. KREDYTOWA 1